

Monitor 2013 Veelplegers Twente

A. Kruize

J. Snippe

B. Bieleman

INTRAVAL
Onderzoek en Advies

1. Inleiding

Het thema veelplegers blijft actueel en is één van de speerpunten van beleid. Voor een goede beleidsvorming en -uitvoering voor deze doelgroep is een goed inzicht in de veelplegers in Twente essentieel. De gemeenten Enschede en Almelo willen daarom een analyse van de aard en omvang van de door veelplegers gepleegde criminaliteit, hun detentieverleden en achtergrond, uitgesplitst naar vier doelgroepen: zeer actieve meerderjarige veelplegers; actieve meerderjarige veelplegers; jeugdige meerplegers; en jeugdige veelplegers.

De gemeenten hebben onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL opdracht gegeven voor het monitoren van de (zeer actieve) veelplegers en de jeugdige meer- en veelplegers in Twente. In deze factsheet wordt ingegaan op de (zeer actieve) veelplegers en de jeugdige meer- en veelplegers in Twente van 2004 tot en met 2012 (peildatum april 2013). Daarnaast wordt aandacht besteed aan de cohorten 2004 en 2007.

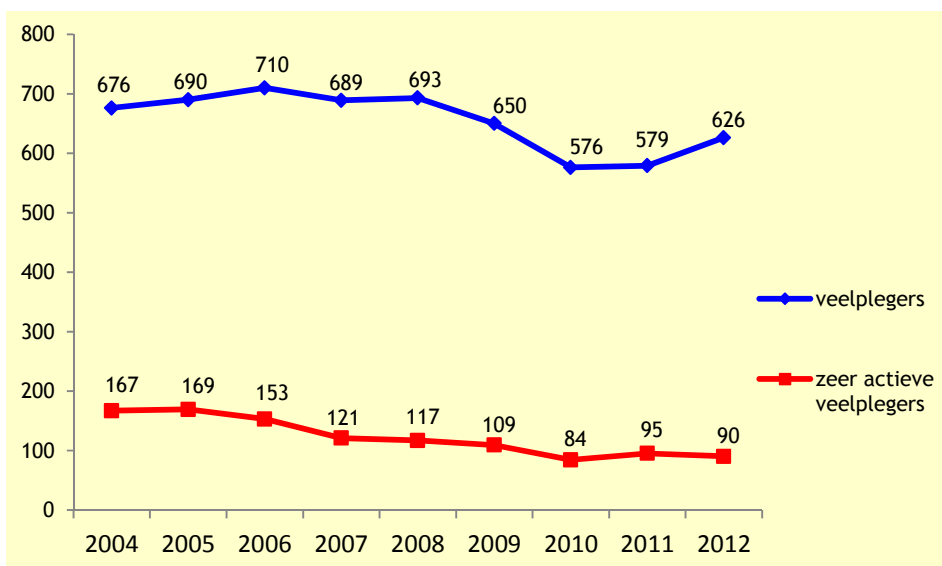
Wanneer in deze factsheet wordt gesproken over (zeer) actieve veelplegers dan worden daarmee alle volwassen veelplegers bedoeld. Als een onderscheid wordt gemaakt tussen de twee subgroepen dan wordt gesproken van veelplegers en zeer actieve veelplegers. De integrale aanpak in Twente richt zich op de groep zeer actieve veelplegers.

Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen weergegeven die zich in de periode 2004-2012 onder de (zeer actieve) veelplegers en jeugdige veelplegers hebben voorgedaan. Op 1 april van elk jaar wordt de veelplegerslijst vastgesteld. Deze lijst wordt gebruikt voor de monitor, zodat jaarlijks de ontwikkelingen binnen een groep en tussen de jaargroepen (cohort) kunnen worden gevolgd. Uitgangspunt voor deze monitor is de veelplegerslijst van 1 april 2013. Van de personen op deze veelplegerslijst zijn gegevens over 2012 opgevraagd bij politie, justitie, gevangeniswezen, reclassering en instellingen voor opvang, begeleid wonen en zorg.

2. Belangrijkste ontwikkelingen volwassen veelplegers Twente

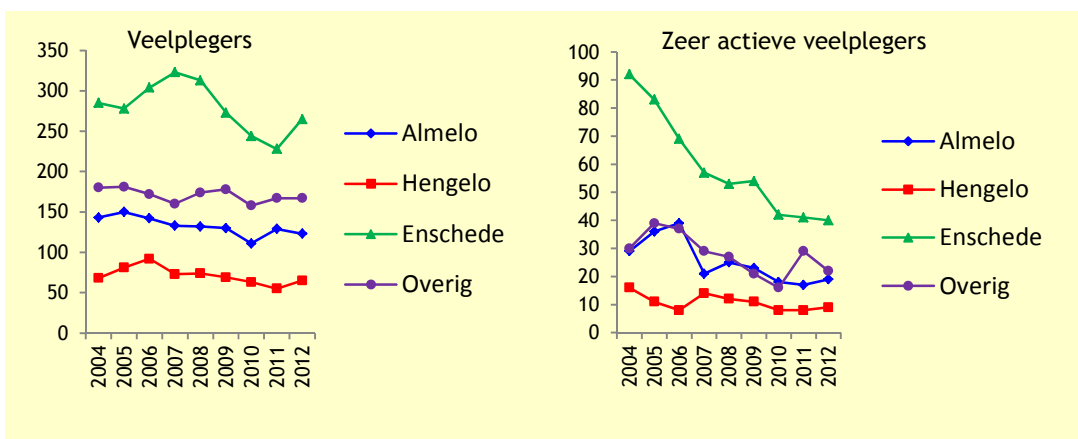
Het aantal zeer actieve veelplegers is in de periode 2004-2012 met 46% gedaald van 167 naar 90 (figuur 1). Na een lichte stijging van 84 in 2010 naar 95 in 2011, is het aantal in 2012 weer enigszins gedaald. Bij veelplegers is het aantal gedaald van 676 in 2004 naar 626 in 2012; dit komt neer op een daling van 7%. Ten opzichte van 2011 (en 2010) is er echter sprake van een toename: van 579 in 2011 naar 626 in 2012, een toename van 8%.

Figuur 1 Ontwikkeling aantallen (zeer actieve) veelplegers Twente, 2004-2012

In de gemeenten ontwikkelt het aantal veelplegers zich verschillend (figuur 2). In Enschede is het aantal veelplegers in de periode 2004-2012 met 7% afgenomen (van 285 naar 265), terwijl dit voor Hengelo 4% bedraagt (van 68 naar 65). Het aantal veelplegers is in Almelo met 14% het meest gedaald (van 143 naar 123). Tijdens de vorige meting was het aantal veelplegers in Almelo nog het minst gedaald, namelijk met 10% (van 143 naar 129) tegenover een daling van 20% in Enschede en 19% in Hengelo. De grootste veranderingen hebben zich voorgedaan in de aantallen zeer actieve veelplegers. In Almelo is het aantal in de periode 2004-2012 met 34% gedaald (van 29 naar 19), in Hengelo is het aantal bijna gehalveerd (van 16 naar 9) en in Enschede met ruim de helft (57%) afgenomen (van 92 naar 40). Het aantal zeer actieve veelplegers in Twente buiten deze drie gemeenten is, na een stijging in 2011, weer gedaald.

Figuur 2 Ontwikkeling aantallen (zeer actieve) veelplegers naar gemeente, 2004-2012

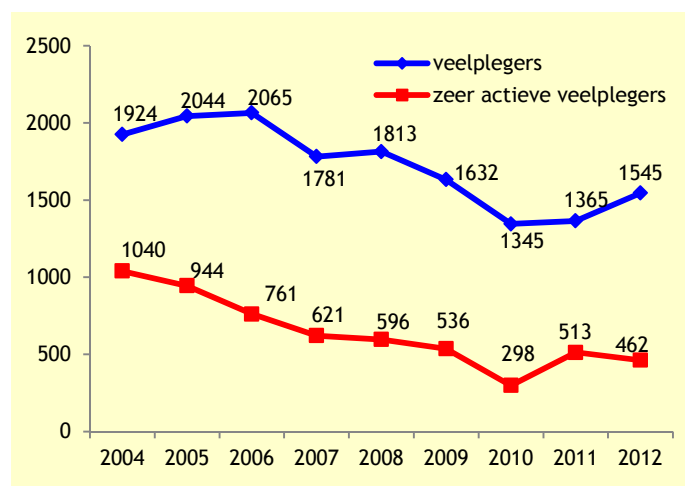

Geregistreerde feiten

Het aantal geregistreerde feiten voor de (zeer actieve) veelplegers over de periode 2004-2012 is weergegeven in figuur 3. Zowel bij de veelplegers als bij de zeer actieve veelplegers is er sprake van een daling in het aantal geregistreerde feiten. In 2004 staan bij de veelplegers 1.924 feiten geregistreerd, bij de zeer actieve veelplegers ligt dit aantal op 1.040, terwijl in 2012 de aantallen

respectievelijk 1.545 en 462 bedragen. Ten opzichte van 2011 is er bij de veelplegers echter sprake van een stijging in het aantal geregistreerde feiten: 1.545 in 2012 tegenover 1.365 in 2011. Het gemiddelde aantal feiten is nagenoeg gelijk gebleven: gemiddeld 2,5 in 2012 tegenover gemiddeld 2,4 in 2011. Bij de zeer actieve veelplegers is daarentegen tussen 2011 en 2012 sprake van een daling in het gemiddeld aantal feiten; in 2012 ligt het gemiddeld aantal feiten op 5,1, terwijl het in 2011 gemiddeld om 5,4 ging.

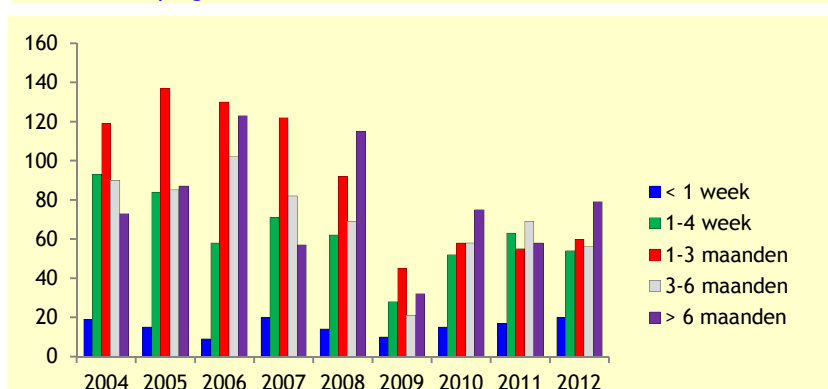
Figuur 3 Ontwikkelingen geregistreerde feiten (zeer) actieve veelplegers, 2004-2012

Vrijheidsstraffen

Er is tot 2008 een toename te zien in het percentage (zeer actieve) veelplegers dat een vrijheidsstraf opgelegd heeft gekregen: van 26% in 2004 naar 42% in 2008 (2005: 25%; 2006: 28%; en 2007: 39%). In 2009 heeft daarentegen slechts 19% van de (zeer actieve) veelplegers een vrijheidsstraf opgelegd gekregen. Vanaf 2010 is dit echter weer gestegen: in 2010 en 2011 39% en in 2012 38%. Daarmee lijkt 2009 een duidelijk afwijkend jaar te zijn. Dat zien we tevens terug in de omvang van de opgelegde vrijheidsstraffen. Het aantal (zeer actieve) veelplegers dat langer dan zes maanden gedetineerd heeft gezeten is tussen 2004 en 2008 gestegen van 73 naar 115, in 2009 is dit aantal gedaald naar 32, terwijl dit aantal vanaf 2010 weer is gestegen naar respectievelijk 75 in 2010, 58 in 2011 en 79 in 2012 (figuur 4).

Figuur 4 Ontwikkeling omvang opgelegde vrijheidsstraffen (zeer actieve) veelplegers 2004-2012

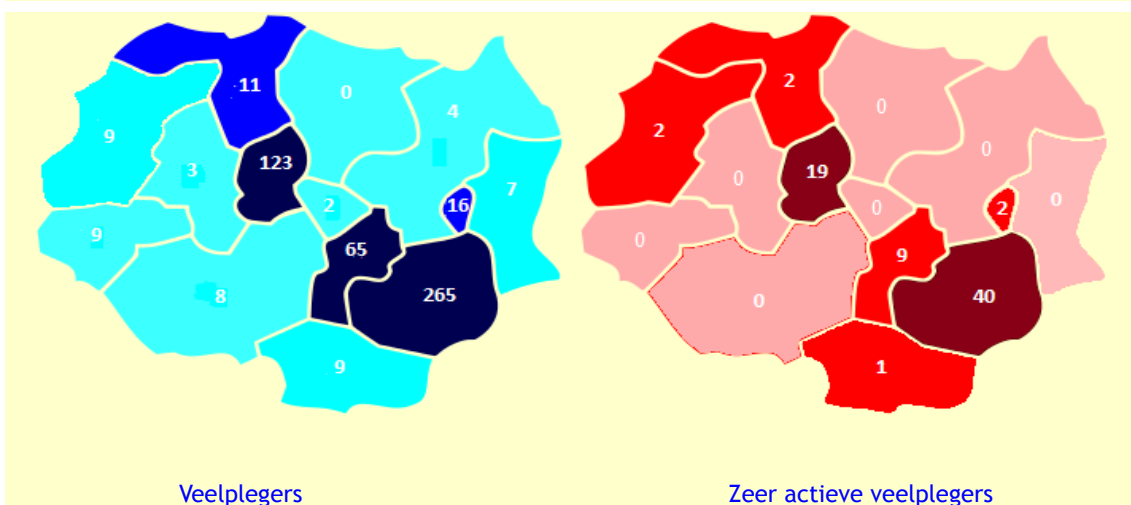
Het gemiddelde aantal dagen dat (zeer actieve) veelplegers in detentie hebben gezeten is in 2012 met 62 gedaald ten opzichte van de voorgaande jaren, uitgezonderd 2009 (gemiddeld 30 dagen) en 2011 (54 dagen). In 2004 hebben de (zeer actieve) veelplegers gemiddeld 98 dagen in detentie gezeten. Wat betreft detentie is 2009 een merkwaardig jaar. Nagevraagd is wat hiervoor de verklaring zou kunnen zijn, maar betrokkenen hebben die niet kunnen geven.

In 2012 staat bij 11 (zeer actieve) veelplegers aangegeven dat zij de maatregel Plaatsing in een Inrichting voor Stelselmatige Daders (ISD) opgelegd hebben gekregen. In 2011 lag dit aantal op 13. Sinds 1 oktober 2004 kent de Nederlandse wet deze maatregel, ook wel bekend als de ISD-maatregel. De ISD-maatregel kent twee doelstellingen, namelijk: het terugdringen van criminaliteit en onveiligheid van door stelselmatige daders gepleegde strafbare feiten; en het doorbreken van het uitzichtloze patroon van vastzitten, vrijkomen en terugvallen dat deze groep stelselmatige daders kenmerkt. De ISD-maatregel is bedoeld voor stelselmatige meerderjarige daders met of zonder verslavings- of psychiatrische problematiek. Zij plegen delicten waarvoor de rechter veelal gevangenisstraffen oplegt, maar deze straffen zijn ieder voor zich te kort om voldoende dwang uit te oefenen. Met de ISD-maatregel mag en kan de rechter meer rekening houden met strafbare feiten uit het verleden. De maatregel duurt in totaal 2 jaar. Gedurende deze tijd wordt de (zeer actieve) veelpleger een behandeling aangeboden, zoals behandelprogramma's waarin cognitieve vaardigheden of agressiebeheersing aan bod komen. De gemeente is verantwoordelijk voor de nazorg, ofwel het resocialisatietraject.

Woonplaats

De meeste veelplegers wonen in de gemeenten Enschede (265), Almelo (123) en Hengelo (65) (figuur 5). Niet alle veelplegers wonen echter in Twentse gemeenten, in 2012 staat bij 15% als woonplaats een gemeente buiten Twente geregistreerd. Dit is deels te verklaren door het feit dat een deel van hen gedetineerd zit buiten Twente, zij waren voorafgaand aan de detentie wel woonachtig in Twente. Uit figuur 5 blijkt dat met name de zeer actieve veelplegers in Enschede (40), Almelo (19) en Hengelo (9) wonen. In de overige Twentse gemeenten wonen in totaal zeven zeer actieve veelplegers. Van de zeer actieve veelplegers staat bij 17% een woonplaats buiten Twente geregistreerd.

Figuur 5 Aantallen veelplegers en zeer actieve veelplegers per gemeente in 2012

Reclassering

In 2011 en 2012 zijn tevens gegevens opgevraagd bij de drie reclasseringsinstellingen: Reclassering Nederland; Tactus Verslavingsreclassering; en de reclasseringsafdeling van het Leger des Heils. Ondanks herhaalde verzoeken zijn in 2011 van Reclassering Nederland en in 2012 van Tactus Verslavingsreclassering geen gegevens ontvangen. Van de (zeer actieve) veelplegers uit 2011 zijn 197 (146 veelplegers en 51 zeer actieve veelplegers) bekend bij Tactus Verslavingsreclassering, terwijl 61 (38 veelplegers en 23 zeer actieve veelplegers) voorkomen in de registraties van de reclasseringsafdeling van het Leger des Heils. Overigens hebben 17 (zeer actieve) veelplegers contact gehad met zowel de reclasseringsafdeling van Tactus als met die van het Leger des Heils. In 2012 hebben 160 (139 veelplegers en 21 zeer actieve veelplegers) contact gehad met Reclassering Nederland, terwijl 36 (27 veelplegers en negen zeer actieve veelplegers) voorkomen in de registraties van de reclasseringsafdeling van het Leger des Heils. Vijf van hen hebben contact gehad met zowel Reclassering Nederland als met de reclasseringsafdeling van het Leger des Heils.

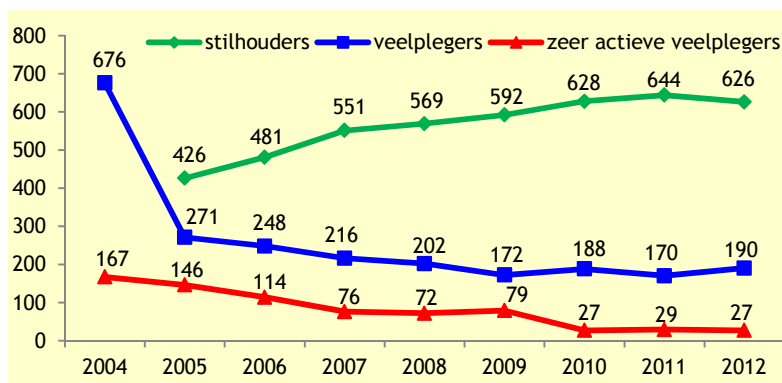
Heroïneverstrekking

Van de (zeer actieve) veelplegers nemen in 2012 tien veelplegers deel aan het heroïneverstrekkingprogramma. In 2010 en 2011 ging het om respectievelijke zeven en acht veelplegers, terwijl in 2009 geen enkele (zeer actieve) veelpleger deelnam. Van de tien veelplegers die in 2012 deelnamen aan het heroïneverstrekkingprogramma behoorden vijf tot de categorie zeer actieve veelpleger op het moment dat ze begonnen met het programma. De andere vijf behoorden al tot de categorie veelplegers. De criminele activiteiten van deze tien veelplegers gedurende hun deelname aan het programma laten een wisselend beeld zien; bij vijf is er sprake van een daling in het aantal geregistreerde feiten, bij twee is dit aantal stabiel, terwijl bij drie het aantal feiten licht is gestegen. Tot slot blijkt het merendeel (acht) te verblijven in één van de hostels van Tactus Verslavingszorg. De overige twee wonen op kamers of nog bij de ouders.

Ontwikkelingen cohort 2004

Het cohort 2004 bestaat uit 676 veelplegers en 167 zeer actieve veelplegers. De ontwikkelingen binnen dit cohort worden apart besproken. Zowel het aantal veelplegers als het aantal zeer actieve veelplegers neemt binnen dit cohort in de periode 2004-2012 af, terwijl het aantal stilhouders toeneemt (figuur 6).

Figuur 6 Ontwikkeling (zeer actieve) veelplegers cohort 2004 (N=843)

In 2012 is de samenstelling van dit cohort als volgt: 190 veelplegers (daling 72%, vergeleken met 2004); 27 zeer actieve veelplegers (daling 84%); en 626 stilhouders (74% van het cohort). Dit houdt

in dat een kwart (26%) van de (zeer actieve) veelplegers uit dit cohort in 2012 nog of weer actief is. De criminele carrière van een (zeer actieve) veelpleger verloopt vaak niet lineair. Sommige (zeer actieve) veelplegers komen één of meer jaren niet voor om vervolgens weer als (zeer actieve) veelpleger terug te keren. Anderen ontwikkelen zich van veelpleger naar zeer actieve veelpleger of omgekeerd.

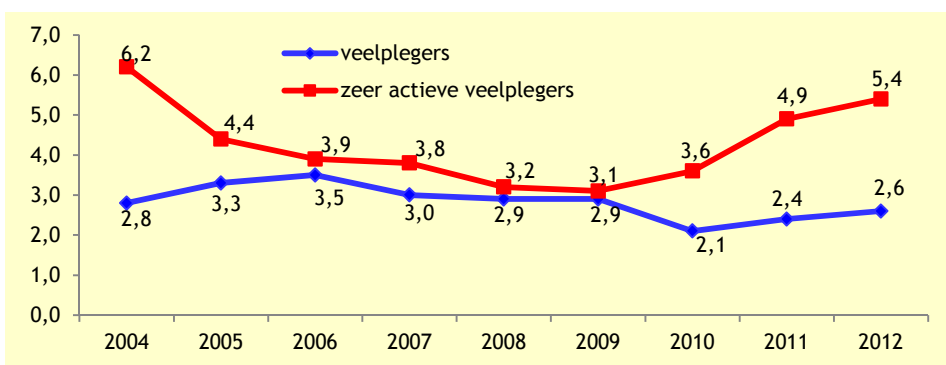
Van de 27 (zeer actieve) veelplegers uit cohort 2004 die in 2012 op de veelplegerslijst staan als zeer actieve veelpleger zijn 13 in 2012 woonachtig in Enschede, negen in Almelo, twee in Hengelo en drie uit de overige delen van Twente. Nagegaan is in hoeveel van de tussenliggende jaren zij voorkomen op de veelplegerslijst. Het blijkt dat één van hen alle negen jaren op de lijst staat, waarvan vijf jaar als zeer actieve veelpleger. Van de overige 26 komen 15 in acht verschillende jaren voor, zes in zeven verschillende jaren, vier in zes verschillende jaren en één in vijf verschillende jaren.

Geregistreerde feiten

Het aantal misdrijven, waarvoor de in 2012 nog immer of wederom actieve veelplegers van cohort 2004 een proces-verbaal hebben gekregen, is evenals vorig jaar licht gestegen naar gemiddeld 2,6 ten opzichte van 2010 (figuur 7). Tot 2010 was er sprake van een daling, maar sinds vorig jaar neemt het gemiddelde aantal feiten weer toe. Ook voor de zeer actieve veelplegers geldt dat na een daling tot 2010 het gemiddeld aantal geregistreerde feiten verder toe neemt en nu op gemiddeld 5,4 ligt.

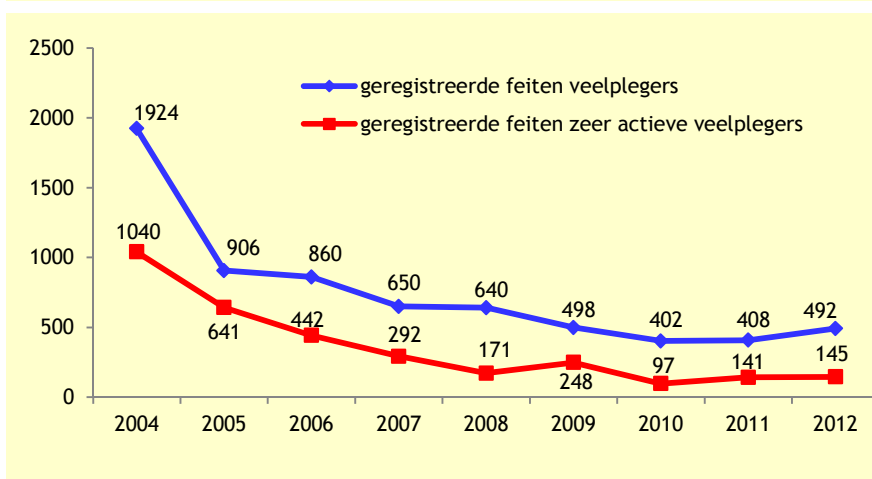
Het aantal (zeer actieve) veelplegers van het cohort 2004 (676 veelplegers en 167 zeer actieve veelplegers) dat in 2012 behoort tot de categorie zeer actieve veelplegers is beperkt tot 27, maar dit is wel een groep die nog steeds relatief veel misdrijven pleegt. Er lijkt dus sprake te zijn van een harde kern die relatief veel misdrijven (blijven) plegen. De integrale aanpak is voor hen niet succesvol gebleken.

Figuur 7 Ontwikkeling gemiddeld aantal geregistreerde feiten cohort 2004, 2004-2012

Het absolute aantal geregistreerde feiten onder zowel de veelplegers als de zeer actieve veelplegers uit cohort 2004 is in de periode 2004-2012 duidelijk afgenomen, maar ook hier geldt dat het aantal sinds 2010 toeneemt (figuur 8). Voor de veelplegers gaat het om een afname van 74% in de periode 2004-2012. Voor de zeer actieve veelplegers is het aantal geregistreerde feiten in deze periode met 86% afgenomen.

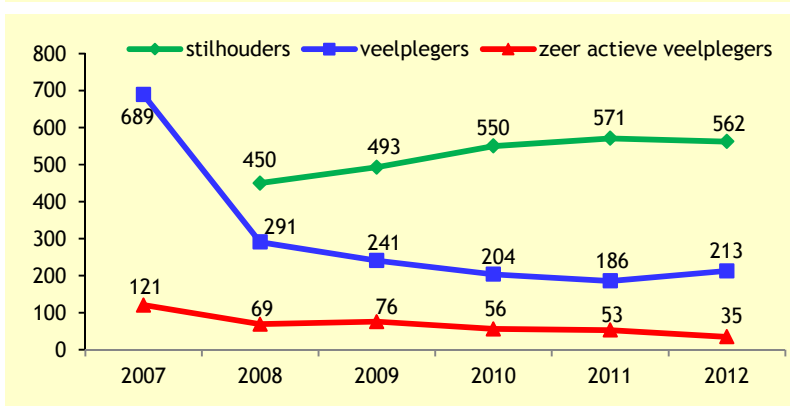
Figuur 8 Ontwikkeling aantal geregistreerde feiten cohort 2004, 2004-2012

Ontwikkelingen cohort 2007

Het cohort 2007 bestaat uit 689 veelplegers en 121 zeer actieve veelplegers. In de periode 2007-2012 neemt het aantal (zeer actieve) veelplegers af. In 2012 zijn er van dit cohort nog 213 veelplegers (daling 69%) en 35 zeer actieve veelpleger (daling 71%) over (figuur 9). De ontwikkeling van cohort 2007 is in grote lijnen vergelijkbaar met die van het cohort 2004. Voor beide cohorten geldt dat het percentage stilhouders na vijf jaar rond 70% ligt.

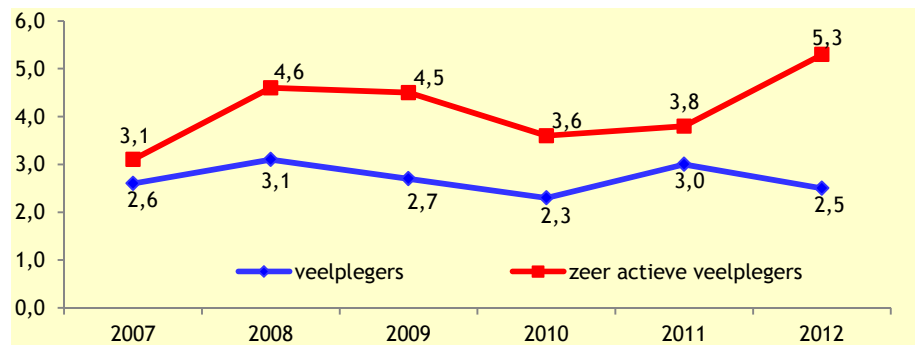
Figuur 9 Ontwikkeling (zeer actieve) veelplegers cohort 2007, 2007-2012 (N=810)

Geregistreerde feiten

Het aantal misdrijven, waarvoor de in 2012 nog immer of wederom actieve veelplegers van cohort 2007 een proces-verbaal hebben gekregen, is na een stijging in 2011, weer gedaald naar gemiddeld 2,5 (figuur 10). Voor de zeer actieve veelplegers is het aantal misdrijven waarvoor een proces-verbaal is opgemaakt, na een daling tot 2010, verder toegenomen naar 5,3.

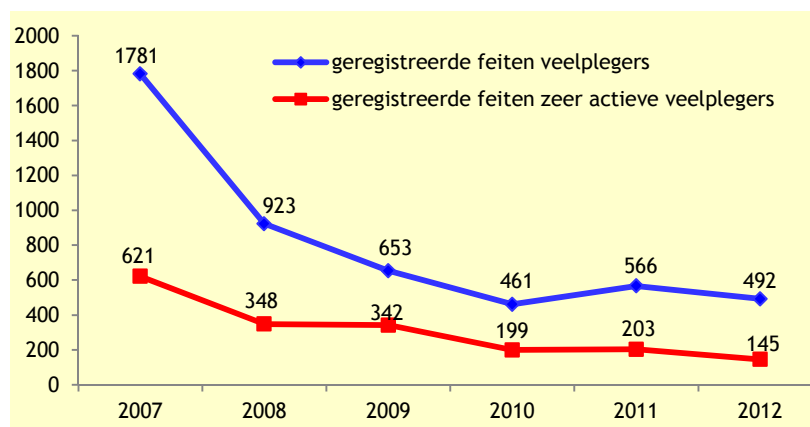
Figuur 10 Ontwikkeling gemiddeld aantal geregistreerde feiten cohort 2007, 2007-2012

Het absolute aantal geregistreerde feiten onder zowel de veelplegers als de zeer actieve veelplegers uit cohort 2007 is in de periode 2007-2012 duidelijk afgenomen (figuur 11). Voor de veelplegers gaat het om een afname van 72% in de periode 2007-2012. Voor de zeer actieve veelplegers is het aantal geregistreerde feiten in deze periode met 77% afgenomen.

Het aantal (zeer actieve) veelplegers van het cohort 2007 dat in 2012 behoort tot de categorie zeer actieve veelplegers is beperkt tot 35, maar dit is wel een groep die nog steeds relatief veel misdrijven pleegt. Ook hier lijkt er dus, evenals bij cohort 2004, sprake te zijn van een harde kern.

Figuur 11 Ontwikkeling aantal geregistreerde feiten cohort 2007, 2007-2012

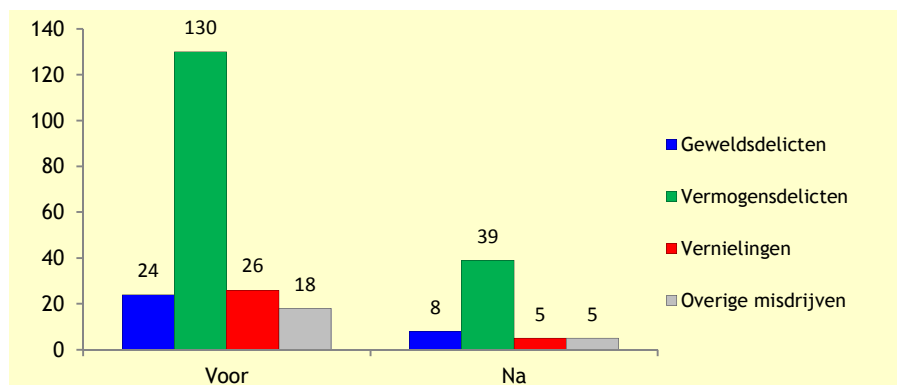
ISD versus reguliere detentie

Nagegaan is in hoeverre personen die een ISD-maatregel opgelegd hebben gekregen minder misdrijven zijn gaan plegen nadat de maatregel is opgelegd. Van alle ISD-ers is uitgezocht hoeveel misdrijven zij in het jaar voorafgaand aan de ISD hebben gepleegd en hoeveel in het jaar nadat zij zijn uitgestroomd. Deze gegevens hebben we voor 39 personen. De jongste is op het moment dat de maatregel is opgelegd 26 jaar, de oudste is 54 jaar. De gemiddelde leeftijd ligt op 38 jaar.

Uit de door de politie geregistreerde misdrijven blijkt dat deze 39 personen in totaal 198 misdrijven hebben gepleegd in het jaar voordat zij een ISD-maatregel kregen opgelegd. Dit is een gemiddelde van ruim vijf misdrijven per persoon. De aantallen variëren van nul misdrijven (één persoon) tot 24 misdrijven. Uit figuur 12 blijkt dat het met name vermogensmisdrijven betrof (130). Na de ISD is het

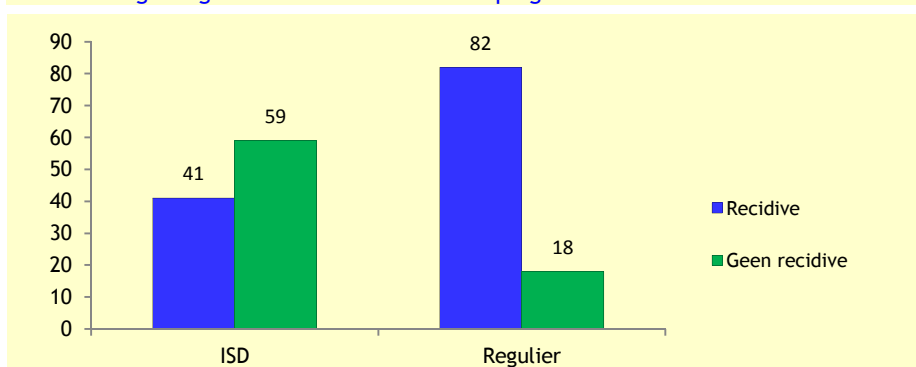
aantal misdrijven fors afgenomen. In totaal pleegden zij in het jaar na uitstroming nog 57 misdrijven, een afname van 71%. Deze misdrijven zijn door 16 personen gepleegd, gemiddeld ruim drie misdrijven per persoon. Er is dus een groep van 16 (van de 39) ex-ISD-ers die na hun ISD-periode wederom misdrijven hebben gepleegd.

Figuur 12 Ontwikkeling geregistreerde misdrijven jaar voor en jaar na ISD

De ontwikkeling in criminaliteit van ISD-ers betekent dat 41% binnen een jaar recidiveert (figuur 13). De overige 23 personen (59%) hebben in het jaar na uitstroming geen enkel geregistreerd feit op hun naam staan. Ter vergelijking is van (zeer actieve) veelplegers die reguliere gevangenisstraffen hebben uitgezeten nagegaan hoe hun geregistreerde misdrijven zich hebben ontwikkeld. Van 82 zeer actieve veelplegers uit het cohort 2007 hebben we dit kunnen nagaan. Hiervan zitten er 46 frequent in detentie, in wezen de draaideurcriminelen waarvoor de ISD-maatregel in het leven is geroepen. Het percentage zeer actieve veelplegers dat na een reguliere detentie recidiveert is 82% (= 67 / 82), het dubbele van de ISD-ers..

Figuur 13 Recidivepercentage een jaar na ISD vergeleken met reguliere gevangenisstraf zeer actieve veelplegers

Begeleid wonen

Voor de zeer actieve veelplegers uit 2007 die worden begeleid bij het wonen is nagegaan hoeveel misdrijven zij hebben gepleegd voordat ze deze vormen van hulpverlening ontvangen en in hoeverre hun criminele activiteiten zijn veranderd. In de periode 2007-2012 heeft 41% (50 zeer actieve veelplegers) begeleiding bij wonen ontvangen. Van de 50 zeer actieve veelplegers hebben 21 gedurende de gehele periode onder begeleiding gewoond, terwijl eveneens 21 zijn ingestroomd. Daarnaast namen drie al voor 2007 deel aan begeleid wonen, maar zijn tussen 2007 en 2012 uitgestroomd. Tot slot zijn vijf na 2007 ingestroomd en na een relatief korte periode van maximaal

drie jaar weer uitgestroomd. Nagegaan is het aantal misdrijven dat zij per persoon gemiddeld in een jaar hebben gepleegd voor, tijdens en indien van toepassing na woonbegeleiding (zie tabel 1). Het patroon is duidelijk: de periode voordat zij woonbegeleiding ontvangen plegen zeer actieve veelplegers meer misdrijven dan de jaren dat zij begeleid worden bij het wonen en na hier te zijn uitgestroomd. Voor de vijf zeer actieve veelplegers die in de periode 2007-2012 zijn ingestroomd en ook weer zijn uitgestroomd geldt echter dat het gemiddeld aantal geregistreerde misdrijven weer is gestegen en zelfs hoger ligt dan in het jaar voorafgaand aan begeleid wonen.

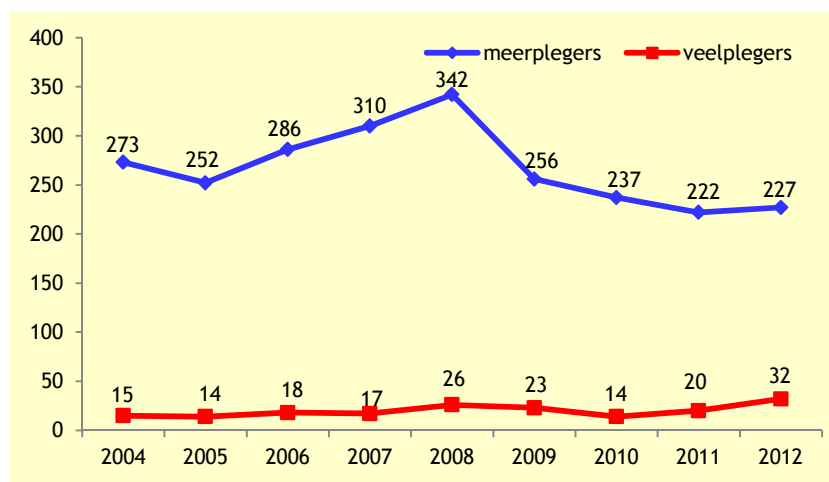
Tabel 1 Gemiddeld aantal geregistreerde misdrijven per jaar in de periode 2007- 2012 door zeer actieve veelplegers met woonbegeleiding

	Voor	Tijdens	Na
Hele periode begeleid wonen (n=21)	-	1,3	-
Ingestroomd in periode (n=21)	1,9	0,4	-
Uitgestroomd in periode (n=3)	-	2,2	0,5
In- en uitgestroomd in periode (n=5)	1,0	0,9	1,8
Totaal (n=63)	1,7	1,0	1,3

3. Belangrijkste ontwikkelingen jeugdige veelplegers Twente

De daling van het totale aantal jeugdige meer- en veelplegers die zich vanaf 2009 voordeed heeft zich in 2012 niet verder doorgezet (figuur 14). Met name het aantal jeugdige veelplegers is gestegen van 20 in 2011 naar 32 in 2012. Het aantal jeugdige meerplegers is ten opzichte van 2011 nauwelijks veranderd: 222 in 2011 tegenover 227 in 2012. Ten opzichte van 2008, toen de aantallen het hoogst waren, is het aantal jeugdige meerplegers overigens met ruim een derde (34%) afgenomen.

Figuur 14 Ontwikkeling jeugdige meer- en veelplegers, 2004-2012

Van de 259 jeugdige meer- en veelplegers staan 198 voor het eerst op de lijst, oftewel dit is de nieuwe instroom. Van de overige 61 hebben 50 eveneens in één ander jaar op de lijst gestaan, negen in twee andere jaren en twee in drie andere jaren.

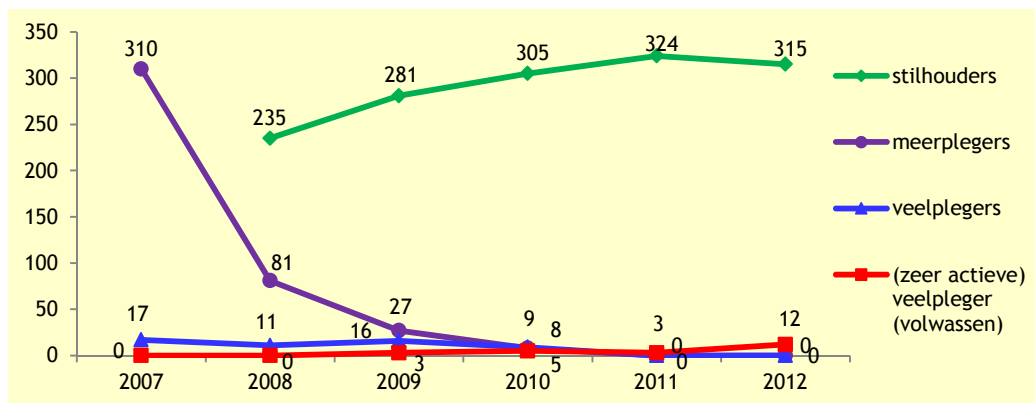
Woonplaats

Het merendeel van de jeugdige meerplegers woont in de gemeenten Enschede (68), Almelo (37) en

Ontwikkelingen cohort 2007

Ook binnen het cohort 2007 neemt het aantal jeugdige meer- en veelplegers in de loop van de tijd af. In 2007 waren er 310 meerplegers en 17 veelplegers. Vijf jaar later komen deze jongeren niet meer voor op de lijst met jeugdige meer- en veelplegers, terwijl in 2010 nog acht jeugdige meerplegers en negen jeugdige veelplegers hierop voorkwamen. In 2012 zijn 12 jeugdige meer- en veelplegers doorgestroomd naar de volwassen (zeer actieve) veelpleger (figuur 17). In 2011 ging het in totaal om drie jeugdige meer- en veelplegers die zijn doorgestroomd naar de volwassen (zeer actieve) veelplegers.

Figuur 17 Ontwikkeling jeugdige meer- en veelplegers cohort 2007

4. Ten slotte

Het aantal zeer actieve veelplegers in Twente is, na een lichte stijging in 2011, weer enigszins gedaald. Het aantal veelplegers is echter wel toegenomen ten opzichte van 2010 en 2011. Mede hierdoor is het aantal door veelplegers gepleegde misdrijven in de politieregistratie toegenomen. Daarnaast zitten veelplegers minder lang in detentie. Het gemiddelde aantal dagen dat (zeer actieve) veelplegers in detentie hebben gezeten is in 2012 verder gedaald. Er is overigens wel sprake van een lichte stijging in het aantal dagen ten opzichte van 2011.

Zeer actieve veelplegers die in de Inrichting voor Stelselmatige daders hebben gezeten recidiveren binnen een jaar aanzienlijk minder (41%) dan zeer actieve veelplegers die een reguliere gevangenisstraf hebben uitgezeten (82%). Daarnaast plegen veelplegers die woonbegeleiding ontvangen sindsdien minder misdrijven. Veelplegers die zijn uitgestroomd plegen in het jaar na uitstroom eveneens minder misdrijven. Zowel straffen als begeleiding lijkt een positief effect te hebben op recidive.

Aanbevolen wordt bij de jeugdige meer- en veelplegers waar het om kleine overzichtelijke aantallen gaat, te investeren in gerichte interventies. Het gaat hierbij om een speciaal op deze jongeren gerichte aanpak waarmee hen de pas naar een (levenslange) criminele carrière dient te worden afgesneden. Uit de resultaten bij de volwassen veelplegers, maar tevens bij trajecten waarvan de effectiviteit is bewezen, blijkt dat er wanneer wordt geïnvesteerd goede resultaten zijn te behalen. Of deze resultaten dan ook bij de jeugdige meer- en veelplegers zullen optreden, zal uit de komende metingen moeten blijken.

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres

Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

www.intraval.nl

Kantoor Groningen:	Kantoor Rotterdam:
St. Jansstraat 2C	Goudsesingel 68
Telefoon 050 - 313 40 52	Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 050 - 312 75 26	Fax 010 - 476 83 76

December 2013

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

TEKST	A. Kruize, J. Snippe, B. Bieleman
OPDRACHTGEVER	Gemeente Almelo Gemeente Enschede
OPMAAK	M. Haaijer
OMSLAG	E. Cusiel
DRUK	Copy-Copy Groningen
ISBN	978 90 8874 166 1